

MONITOR MIGRACYJNY 19 8B/2023

16 sierpień 2023

Przygotował: **Jan Wójcik**

Referendum i pytania o imigrację

Referendum zapowiedziane na 15 października, które odbędzie się wraz z wyborami do parlamentu będzie zawierało dwa pytania związane z tematyką raportu, czyli imigracją.

W jednym z pytań polscy obywatele zostaną zapytani: „Czy popierasz przyjęcie tysięcy nielegalnych imigrantów z Bliskiego Wschodu i Afryki, zgodnie z przymusowym mechanizmem relokacji narzucanym przez biurokrację europejską?”

Jak już pisaliśmy w poprzednich raportach, zgodnie z analizą przepisów propozycji paktu migracyjnego przyjętego przez Radę Europejską, nie ma czegoś takiego jak przymusowa relokacja. Po pierwsze w myśl przepisów to nie biurokracja europejska będzie wprowadzać mechanizm solidarności, tylko każdorazowo Rada Europejska, czyli przedstawiciele państw członkowskich będą zgadzać się na przyjęcie zaproponowanej przez Komisję Europejską odpowiedzi na kryzys migracyjny dotyczący dane państwo. Po drugie w myśl przepisów państwo może wybrać jakiej formy solidarności udziela, czy relokacji, czy finansowej, czy pomocy materialnej, także w formie pracy funkcjonariuszy państwa skierowanych do państwa dotkniętego kryzysem.

Oczywiście kontrowersje budzi kwota 20 tys. euro za nieprzyjętego imigranta, ale koszty zajmowania się nim i utrzymania przez okres trwania procedury są wysokie. Warto więc wspomnieć, że imigracja w najbliższych latach będzie rosła i będą rosły też koszty. Chociaż możemy nie zgadzać się na przyjmowanie nielegalnych imigrantów, jednocześnie nie możemy udawać, że problem nas jako członków UE nie dotyczy, zwłaszcza, że oczekujemy wzajemnej solidarności także w innych kwestiach.

Czwarte pytanie referendalne będzie brzmieć: „Czy popierasz likwidację bariery na granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi?”

Można uznać je za formę zabezpieczenia przyszłości bariery przed ewentualnymi działaniami rozbiórkowymi, gdyby do władzy doszła strona przeciwna zabezpieczeniom przed migracjami. Jednak nawet w KO głosy takie padają ze środowisk stanowiących niszę i posiadających nikły wpływ na rzeczywiste decyzje. Biorąc pod uwagę niepokoje po stronie Berlina dotyczące ilości imigrantów przedostających się mimo wszystko przez granicę polsko-białoruską dalej do Niemiec, także ta stolica wywierałaby naciski, by bariery nie likwidować. Pytanie wydaje się więc abstrakcyjne.

O wiele lepszym pytaniem, w świetle informacji o tysiącach osób przenikających granicę polsko-niemiecką, którzy wcześniej przeszli z Białorusi, byłoby o wzmocnienie granicy tj. zbudowanie drugiego plotu równoległego, z drogą po-

między nimi, zwiększenie obecność funkcjonariuszy Straży Granicznej co oznaczałoby zwiększenie zatrudnienia i podniesienie kosztów, tak by czas reakcji był adekwatny.

W referendum nie pada jednak istotne pytanie o rzeczywistą zmianę, której dokonuje rząd w stosunku do przyjętego konsensusu. Mowa o legalnej imigracji zarobkowej. Do tej pory większość polityków w Polsce zgadzała się co do szerszej imigracji z bliskich kręgów kulturowych np. Ukraina, Białoruś czy Gruzja. Tymczasem w roku 2022, wbrew wcześniejszej głoszonym poglądom, rząd wydał ponad 40 tysięcy wiz dla obywateli państw z większością muzułmańską. Zgodzono się także na przyjazd licznych imigrantów z Indii (ponad 13 tysięcy) i z Filipin.

To samo w sobie nie jest postulatem kształtu polityki migracyjnej, ale oczekiwaniem odbicia debaty w tym zakresie, ponieważ konsekwencje przyjęcia takich, a nie innych rozwiązań widoczne są po latach, kiedy może być trudno odwrócić już pewne procesy. Konieczna jest debata ekspercka. Czy Polska ma rozwijać się w przyszłości jako kraj migracyjny, a zwiększenie PKB można utrzymać tylko przez zwiększenie liczby pracujących? Czy i z jakich kierunków ściągać imigrantów do Polski? Które kraje najlepiej rokuje jeżeli chodzi o integrację? Jakie działania integracyjne zamierzamy wprowadzić?

Nielegalna imigracja do UE większa o 20 tysięcy, a może więcej

Nielegalne przekroczenia granic unijnych są o 20 tysięcy większe niż w roku poprzednim, to wzrost o 13%. Wszystkie szlaki odnotowały spadek wykryć nieregularnej imigracji, jedynie trasa do Włoch od początku roku do lipca osiągnęła poziom 89 tysięcy nielegalnych przekroczeń i było to o 15% więcej niż w roku ubiegłym. Problemem są granice lądowe, gdzie służby państw leżących wewnątrz UE, takich jak Niemcy informują o rosnącej liczbie nielegalnych imigrantów, więc dane te zdecydowanie są zaniżone w stosunku do liczby osób rzeczywiście przybywających do UE.

Szlak	IBC sty-lip 2023	IBC sty-cze 2022	Zmiana r/r	% IBC 2023	% IBC 2022
Zachodni Afrykański	7 692	9 477	-19%	4%	6%
Zachodni Śródziemnomorski	6 811	6 946	-2%	4%	4%

Centralny Śródziemnomorski	89 047	41 464	115%	51%	27%
Wschodni Śródziemnomorski	17 054	23 937	-29%	10%	15%
Zachodnie Bałkany	52 232	70 650	-26%	30%	45%
Wschodnie Granice Lądowe	2 838	3 322	-15%	2%	2%
razem:	175 674	155 796	13%		

IBC - Irregular Border Crossing (nielegalne przekroczenia granic)

źródło: Frontex

Jak podaje w codziennych informacjach Straż Graniczna najczęściej za pomocnictwo przemyśle zatrzymywani są obywatele Ukrainy (46% przypadków) i ich udział stopniowo rośnie. Tylko dwunastu Polaków zatrzymano za pomoc w nielegalnym przekraczaniu granicy, co stanowi ok. 4% ogólnej liczby od kiedy Straż Graniczna zaczęła podawać ich narodowość. Kontrola środowisk ukraińskich, uzbeckich, czy białoruskich pozwoliłaby na redukcję osób chcących łatwego zarobku, wynikającego z przewożenia imigrantów z granicy polsko-białoruskiej pod granicę niemiecką.

Narodowość zatrzymanych za pomoc w nielegalnym przekroczeniu granicy (17.03-15.06)	Liczba zatrzymanych	% zatrzyman
Ukraina	145	46%
Gruzja	44	14%
Uzbekistan	26	8%
Białoruś	21	7%
Polska	12	4%
Łotwa	9	3%
Mołdawia	9	3%
Tadżykistan	11	3%
Pozostali	38	12%
Razem:	315	

* źródło codzienne raporty Straży Granicznej

Łotwa wysłała wojsko na granicę

Wraz ze wzrostem presji migracyjnej na granicę białorusko-łotewską rząd łotewski zdecydował o wsparciu straży granicznej żołnierzami. Odwołano też funkcjonariuszy straży granicznej z urlopów, po tym jak w ciągu jednej doby odnotowano prawie 100 prób nielegalnego przekroczenia

granicy. Łotwa jest w posiadaniu informacji sugerujących zwiększenie się zagrożenia hybrydowego ze strony Białorusi.

Jednocześnie prezydent Łotwy Edgars Rinkevics odwiedzając funkcjonariuszy na granicy skrytykował zbyt niskie kary dla przemytników imigrantów i wezwał do jak najszybszej budowy bariery granicznej.

[Reuters](#)

[Baltic Times](#)

Spada tempo imigracji do Niemiec z Europy Środkowo-Wschodniej

Zdaniem Federalnego Biura Imigracji i Uchodźców (BAMF) coraz mniej imigrantów z krajów byłego bloku wschodniego przyjeżdża do Niemiec. W roku 2022 przyjechało tylko 340 tys. imigrantów z tych krajów, jest to mniej więcej tyle co w roku poprzednim, ale dużo mniej niż przed pandemią. W Niemczech przybyło netto: 50 tys. Rumunów, 25 tys. Polaków i 20 tysięcy Bułgarów. To połowa tego co przybywało w przypadku Rumunii i Bułgarii w 2015 i jedna trzecia w przypadku Polski.

Zdaniem ekspertów są trzy powody tej sytuacji. Większość tych, którzy mieli zamiar wyjechać już wyjechała. W Niemczech mieszka prawie 900 tysięcy Polaków i blisko tyle samo Rumunów. Poza tym Europa Środkowo-Wschodnia radzi sobie lepiej gospodarczo niż wcześniej, więc zachęta do imigracji jest niższa. Po trzecie nasze kraje doświadczają także problemów demograficznych takich jak Niemcy, czyli starzenia się i mniejszej dostępności młodych pracowników. Jednak to najmłodszy, pomiędzy 16 a 35 rokiem życia są największą grupą wśród emigrujących do Niemiec.

[The Local](#)

Kontrole graniczne z Polską i Czechami? Na razie Berlin mówi nie

Rząd Federalny Niemiec nie uważa kontroli na wewnętrznych granicach UE pomiędzy Niemcami a Polską i Czechami za konieczny środek w przeciwdziałaniu nielegalnej imigracji. Jednak na takie działania naciskają przygraniczne regiony mierzące się z coraz większym ich napływem. W ciągu pierwszej połowy roku 2023 około 10 tysięcy nielegalnych imigrantów dotarło do Saksonii, ujawnia niemiecka policja. Większość z nich to Syryjczycy, Afgańczycy i Turcy. Głównie używają szlaku bałkańskiego, ale szlak migracyjny prowadzi przez granicę z Białorusią ciągle zyskuje na znaczeniu. W samym lipcu BAMF odnotował ponad 23 tysiące wniosków o azyl złożonych po raz pierwszy. Łącznie od początku roku takich aplikacji było 175 tysięcy.

[Schengen Visa Info](#)

Austria skutecznie walczy z imigracją

Austrii udało się zmniejszyć liczbę aplikacji azylowych w pierwszej połowie 2023 roku o prawie 30% w stosunku do podobnego okresu rok temu. Na sukces złożyły się skuteczne, szybkie i częste procedury deportacyjne, które zniechęcają szukających azylu. Po drugie, austriackie wsparcie udzielane krajom sąsiednim, które znajdują się na szlaku migracyjnym, to jest Serbii, Węgrom i Północnej Macedonii. Współpraca w przypadku Węgier dotyczy wspólnej granicy, co jest kolejnym elementem zniechęcającym nielegalnych imigrantów. Wreszcie użycie nowoczesnej technologii takich jak noktowizory, kamery termowizyjne, a także korzystanie z „floty” blisko 300 dronów.

[Hungary Today](#)

Szczypiorniści z Burundi uciekli z Chorwacji do Europy

Chorwacja szuka 10 zawodników piłki ręcznej z Burundi, którzy opuścili kampus przed meczem z Bahrajnem. Szczypiorniści uczestniczący w mistrzostwach świata wyszli bez zgody technicznej obsługi zespołu i nie pojawili się do tej pory. Media podejrzewają, że mogli uciec do Europy i tam starać się o azyl. Warto jedynka nadmienić, iż w 2019 roku miała miejsce sytuacja, że dwóch zawodników nigeryjskiej drużyny tenisa stołowego zostało deportowanych przez policję chorwacką do Bośni, która uznała ich za nielegalnych imigrantów.

[The Guardian](#)